

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 1. november 2016
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Sune Nørgaard Rossing
Sagsnr.: 2016-0030-4873
Dok.: 2080311

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 942 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. september 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pind

/

Ane Røddik Christensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 942 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i forlængelse af samrådet den 13. september 2016 om fængselsbetjentes sikkerhed redegøre for, om der er et mønster i hvem der står bag overfald, angreb og trusler m.v. mod fængselspersonalet - er det bestemte grupper og hvilke initiativer vil regeringen i givet fald tage over for disse grupper?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet og Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst følgende vedrørende vold og trusler mod fængselspersonale i kriminalforsorgens institutioner:

”Direktoratet for Kriminalforsorgen kan oplyse, at der føres statistik over bl.a. antallet af medarbejdere, der har været udsat for vold og trusler. Statistikken afspejler indberetninger fra de enkelte fængsler og arresthuse. Statistikken indeholder også episoder vedrørende vold og trusler mod personalet begået uden for tjenesten, i det omfang at de er indberettet til det pågældende tjenestested. Der føres ikke statistik over, hvor i de enkelte institutioner de konkrete episoder med vold og trusler finder sted.

Statistikken indeholder ikke oplysninger om, hvilke indsatte der udøver vold eller trusler mod personalet. Det er således ikke ud fra statistikken muligt at oplyse, hvorvidt de enkelte tilfælde af vold og trusler udøves af indsatte, som har et rocker- eller bandetilhørsforhold.

Det er dog kriminalforsorgens vurdering, at der blandt indsatte med relation til særligt bandemiljøerne er en overvægt af personer, der udviser stor konfliktparathed, og dermed muligvis også kan være højt repræsenteret blandt de indsatte, som udøver vold eller trusler mod personalet. Det er ligeledes vurderingen, at psykisk ustabile indsatte tegner sig for en del af tilfældene.

Følgende tabel viser antallet af medarbejdere, der i perioden 1. januar til 30. september 2016 har været udsat for vold og trusler fordelt på lukkede fængsler, arresthuse og åbne fængsler (efterregulering kan forekomme). Oplysningerne afspejler registreringer foretaget i kriminalforsorgens personalesystem:

1. januar – 30. september 2016	Lukkede fængsler	Arresthuse (inkl. Københavns Fængsler)	Åbne fængsler
Vold	19	17	7
Trusler	91	147	81
Vold og trusler	71	76	13

Af tabellen kan det konstateres, at hovedparten af episoderne finder sted i de lukkede fængsler og arresthuse. Det er kriminalforsorgens vurdering, at arbejdsmiljøet i de lukkede fængsler og arresthuse er påvirket af, at en øget mængde af de indsatte, som placeres dér, udviser konfliktparathed og har en grænsesøgende adfærd overfor personalet. Det skal yderligere bemærkes, at indsatte med rocker- og bandetilhørsforhold som udgangspunkt afsoner i lukket regi.

Kriminalforsorgen har siden 2015 haft et øget fokus på systematisk registrering, håndtering og forebyggelse af vold. Dette fokus kan være en medvirkende årsag til, at der er sket en stigning i 2016 i det registrerede antal medarbejdere, der har været udsat for vold og trusler, ligesom det har ført til et øget antal politianmeldelser.

Med hensyn til initiativer, som tages over for grupper af indsatte, der udviser aggressiv adfærd, kan nævnes kriminalforsorgens etablering af såkaldte fokusafdelinger, som er målrettet rocker-/bandemedlemmer og indsatte, som har udvist konkret konfliktparathed eller aggressiv/konfrontationssøgende adfærd. De to fokusafdelinger er placeret i Nyborg Fængsel og Enner Mark Fængsel, der begge er lukkede fængsler.

Derudover har kriminalforsorgen og Rigspolitiet i fællesskab udarbejdet en strategi for at styrke indsatsen mod vold og trusler overfor fængselspersonale. Udmøntningen af denne strategi er allerede i gang.”

2. Rigspolitiet har oplyst følgende vedrørende vold og trusler mod fængselspersonale uden for kriminalforsorgens institutioner:

”Rigspolitiet kan oplyse, at der på baggrund af en manuel gennemgang af dataudtræk fra politiets sagsstyringssystem (POL-SAS) er identificeret 251 anmeldelser om overfald mv. efter straffelovens § 119 mod ansatte i kriminalforsorgen i perioden fra den 1. januar 2016 til den 23. august 2016. Syv af disse er

registreret som forhold ”uden for tjenesten”, mens 244 anmeldelser er registreret som forhold ”i tjenesten”.

Det bemærkes, at sagerne er udfundet på baggrund af politikredsens brug af gerningskoder, søgenøgler, modusord og oplysninger i sagsresuméfelter. Statistikken er derfor forbundet med en vis usikkerhed, idet mangelfulde registreringer, efterregistreringer mv. har indflydelse på data. Det bemærkes endvidere, at sager om hærværk, chikane mv. begået mod fængselspersonale ikke er med i statistikken.

Henset til antallet af anmeldelser om overfald mv. mod fængselspersonale uden for tjenesten er det ikke muligt for Rigspolitiet at udtale sig om et egentligt mønster i, hvem der står bag de anmeldte forhold. Rigspolitiet skal dog bemærke, at politiet har stort fokus på disse sager, herunder identifikation af mulige lighedspunkter mellem de overfald, der bliver begået mod fængselspersonale i forbindelse med deres arbejde, og overfald mod denne persongruppe begået i deres fritid.

Rigspolitiet kan supplerende oplyse, at dette kriminalitetsområde følges meget nøje. Kriminalforsorgen og Rigspolitiet har således fastlagt en fælles strategi, der skal bidrage til at forebygge og bekæmpe volds- og trusselsepisoder rettet mod fængselspersonale i deres fritid. Med udgangspunkt i denne strategi er der gennemført en række konkrete indsatser, herunder udpegning af kontaktpersoner, der er bindeled mellem myndighederne ved håndteringen af generelle og konkrete spørgsmål om vold og trusler mod fængselspersonale, øget politimæssigt tilsyn ved udvalgte fængsler, dialog mellem politiet og kriminalforsorgen om personalets muligheder for selv at forebygge overgreb og styrket vidensdeling af informationer, der relaterer sig til overfald uden for tjenesten.

Rigspolitiet kan endvidere oplyse, at Rigspolitiet som led i den fælles strategi har indskærpet over for politikredsene, at der straks skal iværksættes efterforskning af alle anmeldelser/hændelser med relation til kriminalforsorgen, og at disse oplysninger snarest muligt skal deles med Rigspolitiet med henblik på sikring af et nationalt overblik over kriminalitetsområdet.

Rigspolitiet kan afslutningsvis oplyse, at Rigspolitiet følger fremdriften i den fælles strategi nøje, og Rigspolitiet vil i samarbejde med kriminalforsorgen sikre, at indsatsen løbende tilpasses udviklingen i kriminalitetsbilledet.”

3. Som redegjort for på samrådet har regeringen sammen med de øvrige borgerlige partier i maj fremlagt en Respektpakke, der skal give fængselsbetjente og deres familiemedlemmer en markant bedre strafferetlig beskyt-

telse mod vold, trusler og chikane. Respektpakken ventes fremsat for Folketinget i november 2016.

Derudover har politiet og kriminalforsorgen sammen iværksat seks initiativer, der skal bekæmpe vold og trusler mod fængselsbetjente. Initiativerne er beskrevet i Rigspolitiets udtalelse ovenfor og fremgår også af talepapiret fra det åbne samråd den 13. september, som blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 21. september.

Endelig vil regeringen fremsætte et lovforslag om, at kriminalforsorgens personale i alle arresthuse og lukkede fængsler kan bære peberspray under tjenesten som en del af den personlige udrustning bl.a. med henblik på at øge fængselsbetjentenes tryghed og sikre, at betjentene kan reagere hurtigere på voldsomme episoder.